

SPIS TREŚCI

1. Pacjent jako podmiot opieki	15
1.1. Podstawowe pojęcia dotyczące opieki, zdrowia i choroby	15
– Wiesława Ciechaniewicz	15
1.1.1. Opieka i pomaganie	15
1.1.2. Zdrowie a choroba	18
1.1.3. Podmiotowe traktowanie pacjenta	26
1.1.4. Promocja zdrowia	28
1.1.5. Profilaktyka	29
1.2. Rola opiekuna medycznego w zespole opiekuńczym i terapeutycznym	32
– Elżbieta Szwałkiewicz	32
1.3. Ocena ogólnego stanu badanej osoby i dokumentowanie	48
wyników pomiarów – Danuta Dyk, Edyta Katarzyna Cudak	48
1.3.1. Ocena stanu ogólnego – pierwsze wrażenie	48
1.3.2. Budowa ciała, masa ciała i wzrost	49
1.3.3. Skóra i tkanka podskórna	50
1.3.4. Pomiar podstawowych parametrów życiowych	50
1.4. Planowanie opieki – podstawy teoretyczne – Dorota Talarska	60
1.4.1. Etapy procesu pielęgnowania	60
1.4.2. Model pielęgnowania według Virginii Henderson	62
1.4.3. Model samodzielnej opieki w pielęgniarstwie według	65
Dorothei Orem	65
2. Adaptacja człowieka do roli pacjenta	71
2.1. Przyjęcie chorego do szpitala i na oddział – Maria Stachowska	71

2.1.1. Hospitalizacja osób w starszym wieku	73
2.1.2. Prawa pacjenta	74
2.2. Wpływ opieki stacjonarnej na stan psychiczny chorego – <i>Bogusław Stelcer</i>	80
2.2.1. Najczęstsze postawy i emocje wobec choroby i pobytu w stacjonarnym zakładzie opieki zdrowotnej	80
2.2.2. Wpływ choroby na dynamikę życia rodzinnego	87
2.3. Komunikacja z pacjentem i jego rodziną oraz wsparcie emocjonalne w chorobie – <i>Małgorzata Posłuszna</i>	91
2.4. Komunikacja z osobą niepełnosprawną – <i>Barbara Sikora</i>	102
2.4.1. Komunikacja z osobą niepełnosprawną słuchowo	103
2.4.2. Komunikacja z osobą niepełnosprawną wzrokowo	106
2.4.3. Komunikacja z osobą niepełnosprawną intelektualnie	109
3. Rola opiekuna medycznego w zaspokajaniu potrzeb biologicznych pacjenta	113
3.1. Potrzeby życiowe człowieka – podstawy teoretyczne – <i>Elżbieta Szwalkiewicz</i>	113
3.2. Czynniki warunkujące występowanie potrzeb – <i>Katarzyna Wieczorowska-Tobis, Dorota Talarska</i>	118
3.2.1. Starzenie się – zmiany narządowe i ich konsekwencje	118
3.2.2. Ocena samodzielności pacjenta	122
3.3. Potrzeba czystości – <i>Wiesława Ciechaniewicz</i>	131
3.3.1. Wyjaśnienie pojęć: potrzeba czystości, higiena osobista, zabieg higieniczny	131
3.3.2. Zasady wykonywania zabiegów higienicznych. Specyfika zaspokajania potrzeby czystości u osoby dorosłej chodzącej, osoby w wieku starszym i pacjenta leżącego	133
3.3.3. Zabiegi higieniczne związane z utrzymaniem ciała chorego w czystości	136
3.4. Potrzeba odżywiania – <i>Magdalena Strugała</i>	157
3.4.1. Składniki odżywcze	157
3.4.2. Zapotrzebowanie energetyczne	158
3.4.3. Piramida żywieniowa	159
3.4.4. Ocena stanu odżywienia	160
3.4.5. Dietoterapia	161
3.5. Potrzeba wydalania – <i>Tomasz Jarosław Niewiadomski, Urszula Sobczak</i>	174
3.5.1. Wydalanie moczu	174

3.5.2. Wydalanie stolca	179
3.5.3. Stomia	181
3.5.4. Pomoc w oddawaniu moczu i stolca	185
3.5.5. Zaopatrzenie w środki pomocnicze	189
3.6. Potrzeba termoregulacji i wymiany gazowej – <i>Edyta Katarzyna Cudak</i>	190
3.6.1. Termoregulacja – podstawy fizjologiczne	190
3.6.2. Proces oddychania	192
3.7. Potrzeba ruchu i wypoczynku – <i>Magdalena Strugała, Irena Krysiak</i>	200
3.7.1. Potrzeba ruchu	200
3.7.2. Upadki	200
3.7.3. Zaniki mięśniowe	209
3.7.4. Zapalenie płuc	209
3.7.5. Zmiany zakrzepowe	210
3.7.6. Odleżyny	211
3.7.7. Zmiany patologiczne w stawach	219
3.7.8. Ogólne zasady zaspokajania potrzeby ruchu	220
3.7.9. Potrzeba wypoczynku	221
3.8. Wskazówki ułatwiające pielęgnację pacjentów/podopiecznych w ciężkim stanie zdrowia – <i>Elżbieta Szwałkiewicz</i>	223
3.8.1. Higiena ciała	223
3.8.2. Środki pomocnicze chłone moc	224
3.8.3. Zabezpieczenie bielizny pościelowej i fotela	226
3.8.4. Poszanowanie sfery intymnej	226
3.8.5. Profesjonalny dotyk	226
3.8.6. Pielęgnacja stóp chorego na cukrzycę	227
4. Potrzeby psychiczne i społeczne wynikające z wieku, stanu zdrowia i leczenia – <i>Monika Matecka</i>	228
4.1. Podstawowe potrzeby psychiczne i społeczne osób w wieku dorosłym	228
4.4.1. Zmiany w strukturze potrzeb osób starszych	229
4.2. Zmiany zachodzące w funkcjonowaniu psychospołecznym osób w starszym wieku	231
5. Opieka nad osobami w starszym wieku i niesamodzielnymi w zakładach opieki zdrowotnej	236
5.1. Udział opiekuna medycznego w opiece nad osobami ze schorzeniami narządu ruchu – <i>Teresa Radzik</i>	236

5.1.1. Udział opiekuna medycznego w opiece nad osobami po amputacji kończyn dolnych	236
5.1.2. Udział opiekuna medycznego w opiece nad osobami z reumatoidalnym zapaleniem stawów	239
5.1.3. Udział opiekuna medycznego w opiece nad osobami z chorobą zwyrodnieniową stawów	241
5.1.4. Sprzęt pomocniczy wykorzystywany przy wykonywaniu zabiegów pielęgnacyjnych	242
5.1.5. Rodzaje, dostępność i zasady działania sprzętu ortopedycznego	244
5.2. Udział opiekuna medycznego w opiece nad osobami z wybranymi schorzeniami układu nerwowego – <i>Krystyna Jaracz, Maria Wilkiewicz, Anna Smelkowska</i>	257
5.2.1. Opieka nad osobami po udarze mózgu	257
5.2.2. Opieka nad osobami ze stwardnieniem rozsianym	268
5.2.3. Opieka nad osobami z chorobą Parkinsona	271
5.3. Udział opiekuna medycznego w opiece nad osobami z otępieniem – <i>Krystyna Górna, Justyna Kiejda, Urszula Wasilczyk</i>	277
5.3.1. Otępienie – podstawy kliniczne	277
5.3.2. Opieka nad osobami z otępieniem	279
6. Opieka nad osobą umierającą w domu i w zakładzie opieki zdrowotnej	287
6.1. Rola opiekuna medycznego – <i>Maria Stachowska</i>	287
6.2. Komunikacja z pacjentem w terminalnym okresie choroby i jego rodziną – <i>Barbara Sikora</i>	290
6.2.1. Komunikacja z pacjentem w terminalnym okresie choroby	290
6.2.2. Komunikacja z rodziną pacjenta w terminalnym okresie choroby	292
7. Zapobieganie zakażeniom szpitalnym – <i>Danuta Dyk</i>	295
7.1. Szpital jako środowisko zakaźne	295
7.1.1. Podstawowe pojęcia	295
7.2. Procedury zapobiegania zakażeniom	297
7.2.1. Podstawowe pojęcia	297
7.2.2. Higieniczne mycie rąk	298
7.2.3. Dekontaminacja rozlanych płynów ustrojowych i wydaliny	301
7.2.4. Postępowanie po ekspozycji na krew i inne materiały potencjalnie zakaźne	302

7.3. Postępowanie z odpadami medycznymi innymi niż zakaźne	303
7.3.1. Podstawowe pojęcia	303
Wykaz firm, od których uzyskano ilustracje	306
Skorowidz	307